

Produkcja globalna przedsiębiorstwa - wartość produkcji wytworzonej w danym okresie (np. roku) w przedsiębiorstwie, przy czym:..

produkcja globalna = zużycie pośrednie (wartość przeniesiona) + wartość dodana

Produkt globalny gospodarki narodowej **jest agregatem**, równa się sumie produkcji globalnych poszczególnych działów gospodarki narodowej. Produkcja globalna każdego z działów równa się sumie produkcji globalnych wchodzących w jego skład gałęzi, zaś produkcja globalna każdej z gałęzi równa się sumie produkcji globalnych wchodzących w jej skład przedsiębiorstw.

Tak więc, **produkt globalny gospodarki** jest równy sumie produkcji globalnych wszystkich przedsiębiorstw działających w gospodarce narodowej. Na wartość produkcji globalnej składa się wartość zużycia pośredniego i wartość produkcji dodanej.

Zużycie pośrednie - wartość nakładów rzeczowych na cele bieżącej produkcji (tych nakładów, które ulegają całkowitemu zużyciu w procesie produkcji), a więc surowców, energii, materiałów, półfabrykatów

Wartość dodana - stanowi różnicę między wartością produkcji globalnej a wartością zużycia pośredniego. Obejmuje wynagrodzenia oraz nadwyżkę ekonomiczną (odpowiednio wraz z amortyzacją lub bez):

wartość dodana **brutto** - wraz z amortyzacją

wartość dodana **netto** - bez amortyzacji

Produkt krajowy brutto jest również agregatem, równa się **sumie wartości dodanych brutto** wszystkich **przedsiębiorstw** działających w gospodarce narodowej.

Uwaga: Kategoria PKB pozwala uniknąć dublowania w naliczaniu zużycia pośredniego w gospodarce narodowej.

Różnienie: **dobra finalne ↔ dobra pośrednie**

Dobra finalne - dobra sprzedawane ostatecznym odbiorcom.

Są to: dobra inwestycyjne, dobra konsumpcyjne, dobra przeznaczone na eksport, dobra przeznaczone na przyszły zapasów i rezerw.

Dobra pośrednie - dobra sprzedawane innym przedsiębiorstwom, które zużywają je w procesie produkcji w celu wytworzenia innych dóbr (pośrednich lub finalnych).

Są to: surowce, energia, materiały, półprodukty.

Model przepływów międzygałęziowych, znany również pod nazwą modelu **Input-Output** lub modelu Leontiefa

- **Wassily Leontief:** „Struktura gospodarki narodowej”
- Nagroda Nobla (1973)

Model ten wykorzystywany jest do badań nad strukturą gospodarki narodowej. Przedmiotem analizy są powiązania technologiczne w gospodarce.

Podstawowe założenie modelu Leontiefa:

- gałąź wytwarza jeden homogeniczny produkt stosując jedną technologię produkcji

produkt ≡ gałąź = technologia

Schemat tablicy przepływów międzygałęziowych Leontiefa

Numer gałęzi	Produkcja globalna gałęzi	Przepływy międzygałęziowe numer gałęzi						Produkcja finalna (końcowa)
		1	2	...	j	...	n	
1	X_{1j}	X_{11}	X_{12}	...	X_{1j}	...	X_{1n}	Y_1
2	X_{2j}	X_{21}	X_{22}	...	X_{2j}	...	X_{2n}	Y_2
...	...	...	...	...	...	...	...	...
i	X_{ij}	X_{i1}	X_{i2}	...	X_{ij}	...	X_{in}	Y_i
...	...	...	...	...	...	...	...	...
n	X_{nj}	X_{n1}	X_{n2}	...	X_{nj}	...	X_{nn}	Y_n

Analiza w wierszu: dokąd? - **kierunki rozdysonowania produkcji** danej gałęzi

Analiza w kolumnie: skąd? - **technologia produkcji** stosowana w danej gałęzi (**struktura kosztów materiałowych**), jakie surowce i półprodukty oraz w jakiej ilości są zużywane w procesie produkcji, skąd (z jakich gałęzi) pochodzą wykorzystywane w produkcji materiały?

Bilans przepływów międzygałęziowych (w wierszach):

$$X_i = \sum_{j=1}^n X_{ij} + Y_i \quad , \quad i = 1, \dots, n$$

$$X_j = \sum_{i=1}^n a_{ij} X_j + Y_j \quad , \quad i = 1, \dots, n$$

gdzie:

współczynnik a_{ij} oznacza jednostkowy nakład produktów i na produkcję gałęzi j (zużycie produktów i niezbędne do wytworzenia jednostki produkcji w gałęzi j).

W zapisie macierzowym: **$X = AX + Y$**

$$\begin{bmatrix} X_1 \\ X_2 \\ \dots \\ X_n \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} a_{11} & a_{12} & \dots & a_{1n} \\ a_{21} & a_{22} & \dots & a_{2n} \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ a_{n1} & a_{n2} & \dots & a_{nn} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} X_1 \\ X_2 \\ \dots \\ X_n \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} Y_1 \\ Y_2 \\ \dots \\ Y_n \end{bmatrix}$$

gdzie:

$A = [a_{ij}]$ - macierz współczynników techniczno-ekonomicznych (macierz współczynników Input-Output); **X, Y** - wektory produkcji globalnej i finalnej.

Bilans gospodarki narodowej

Numer gałęzi	Przepływy międzyg. numer gałęzi 1 2 ... n	Razem zużycie pośred. Z	Produkcja finalna				Prod. Globalna X
			Kons. C	Inw. I	Prod. finalna Y	Prod. Globalna X	
1	$X_{11} \ X_{12} \dots \ X_{1n}$	Z_1	C_1	I_1	Y_1	X_1	
2	$X_{21} \ X_{22} \dots \ X_{2n}$	Z_2	C_2	I_2	Y_2	X_2	
...	...	...	...	...	...	...	
n	$X_{n1} \ X_{n2} \dots \ X_{nn}$	Z_n	C_n	I_n	Y_n	X_n	
Razem koszty materiałowe	$M_1 \ M_2 \dots \ M_n$	$M=Z$	C	I	$Y=C+I$	X	
Koszty osobowe	$W_1 \ W_2 \dots \ W_n$	W					
Nadwyżka brutto	$N_1 \ N_2 \dots \ N_n$	N					
Wartość dodana	$D_1 \ D_2 \dots \ D_n$	$D=W+N$			$D=Y$	 	
Prod. globalna	$X_1 \ X_2 \dots \ X_n$	X			=	X	

Analiza tablicy przepływów międzygałęziowych w kolumnie (j):

produkcja globalna gałęzi = koszty materiałowe gałęzi + produkcja dodana gałęzi:

$$X_j = M_j + D_j = \sum_{i=1}^n X_{ij} + D_j \quad j = 1, \dots, n$$

produkcja dodana gałęzi = produkcja globalna gałęzi - koszty materiałowe gałęzi:

$$D_j = X_j - M_j = X_j - \sum_{i=1}^n X_{ij} \quad j = 1, \dots, n$$

Analiza tablicy przepływów międzygałęziowych w wierszu (i):

produkcja globalna gałęzi = zużycie produktów tej gałęzi na bieżące cele produkcyjne w całej gospodarce + produkcja finalna gałęzi:

$$X_i = Z_i + Y_i = \sum_{j=1}^n X_{ij} + Y_i \quad i = 1, \dots, n$$

produkcja finalna gałęzi = produkcja globalna gałęzi - zużycie produktów tej gałęzi na bieżące cele produkcyjne w całej gospodarce:

$$Y_i = X_i - Z_i = X_i - \sum_{j=1}^n X_{ij} \quad i = 1, \dots, n$$

Obliczamy sumę produkcji dodanych w poszczególnych gałęziach (w całej gospodarce):

$$D = \sum_{j=1}^n D_j = \sum_{j=1}^n X_j - \sum_{j=1}^n \sum_{i=1}^n X_{ij}$$

Obliczamy sumę produkcji finalnych poszczególnych gałęzi (w całej gospodarce):

$$Y = \sum_{i=1}^n Y_i = \sum_{i=1}^n X_i - \sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^n X_{ij}$$

Tak więc:

$$D = Y$$

Wniosek:

- **Produkcja finalna i dodana:**
- **na poziomie gałęzi** - **różnią się**
- **na poziomie całej gospodarki narodowej** - **są sobie równe**

Na poziomie agregatów całej gospodarki narodowej spełnione są dwa warunki:

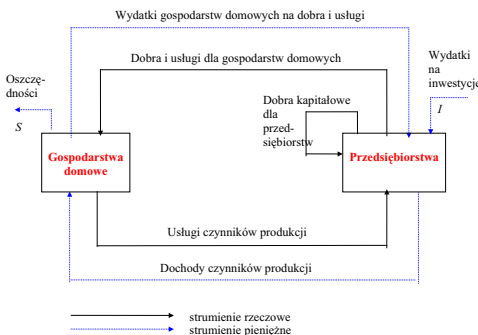
produkcja globalna = zużycie pośrednie + produkcja dodana

produkcja globalna = zużycie pośrednie + produkcja finalna

Ruch okrężny w warunkach uproszczonych:

- gospodarka zamknięta (nie uwzględniamy wymiany z zagranicą)
- w rozważaniach nie uwzględniamy roli państwa

Trzy sposoby pomiaru produktu krajowego brutto (P):

- z punktu widzenia podaży (wartość wytworzonej produkcji dóbr i usług)
- z punktu widzenia dochodów (dochody czynników produkcji reprezentujące wartość dostarczonych przez nie usług)
- z punktu widzenia popytu (wartość wydatków na dobra i usługi)

Z punktu widzenia analizy dochodów: **$Y = C + S$**

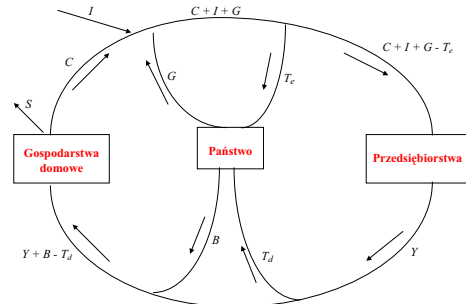
Z punktu widzenia analizy wydatków: **$Y = C + I$**

Tak więc:

$$\mathbf{S = I} \quad (\text{dotyczy wielkości } ex \text{ post, a nie } ex \text{ ante})$$

gdzie: **C** - konsumpcja,   **S** - oszczędności,   **I** - inwestycje

Uwzględnienie państwa w ruchu okrężnym

Z punktu widzenia analizy dochodów: **$Y + B - T_d = C + S$**

Z punktu widzenia analizy wydatków: **$Y = C + I + G - T_c$**

gdzie:

T_c - podatki pośrednie,   **T_d** - podatki bezpośrednie,   **B** - transfery,
G - pozostałe wydatki budżetu państwa (na działalność sektora publicznego)

Tak więc:

$$\mathbf{Y = C + S - B + T_d = C + I + G - T_c}$$

$$\mathbf{I + G + B = S + T_c + T_d}$$

$$\mathbf{\text{suma dopływów} = \text{suma wypływów}}$$

$$\mathbf{(I - S) + [(G + B) - (T_c + T_d)] = 0}$$

G + B

- wydatki budżetu państwa,

$T_c + T_d$

- przychody budżetu państwa,

$(G + B) - (T_c + T_d)$

- deficyt budżetowy państwa

Uwzględnienie handlu zagranicznego w ruchu okrężnym

Z punktu widzenia analizy dochodów: **$Y + B - T_d = C + S$**

Z punktu widzenia analizy wydatków: **$Y = C + I + G + (Ex - Im) - T_c$**

Ponieważ eksport jest dodatkowym składnikiem popytu oraz ponieważ powinniśmy uwzględnić tylko popyt konsumpcyjny, inwestycyjny i popyt państwa na dobra wytworzone w kraju:

$$\mathbf{Y = C_{kr} + I_b + G_{kr} + Ex - T_c =}$$

$$\mathbf{= (C - C_{im}) + (I - I_{im}) + (G - G_{im}) + Ex - T_c = C + I + G + (Ex - Im) - T_c}$$

gdzie:

Ex - eksport

Im - import

$(Ex - Im)$ - saldo handlu zagranicznego (eksport netto)

Tak więc **eksport jest dopływem** , a **import odpływem** z ruchu okrężnego wydatków.

$$\mathbf{Y = C + S - B + T_d = C + I + G + (Ex - Im) - T_c}$$

$$\mathbf{I + G + B + Ex = S + T_c + T_d + Imp}$$

$$\mathbf{\text{suma dopływów} = \text{suma wypływów}}$$

Całkowite odpływy są równe całkowitemu dopływowi do obiegu pieniężnego w gospodarce.

$$\mathbf{(I - S) + [(G + B) - (T_c + T_d)] + (Ex - Im) = 0}$$

system naczyń połączonych

Ex - Im	dochód netto z wlas. nagr.		podatki pośrednie	amortyzacja		dochody z czynszów
	G	PKB produkt krajowy brutto	PNB produkt narodowy brutto	PNN produkt narodowy netto		
I		w cenach rynkowych	w cenach rynkowych	w cenach czynników produkcji	DN	zyski
C		w cenach rynkowych	w cenach rynkowych	w cenach czynników produkcji	dochód narodowy	dochody z pracy na wł. rachunek
						plące

Dochód narodowy = łącznym dochodem czynników produkcji. Są to:

- dochody z tytułu czynszów (Doch 1)
- zyski (Doch 2)
- dochody z pracy na własny rachunek (Doch 3)
- wynagrodzenia (Doch 4)

